

Lesbrief 1 – De Meinweg in verandering

Inleiding

De Meinweg is tegenwoordig een natuurgebied, maar in het verleden was dit landschap grotendeels door mensen gevormd. In de achttiende eeuw was het een open heidegebied dat door veertien dorpen gemeenschappelijk werd gebruikt. Boeren haalden er hout, lieten er hun schapen grazen en verzamelden er heide om bezems van te maken.

Na 1794, toen de Fransen in Limburg de macht kregen, veranderde het gebied ingrijpend. De Meinweg werd verdeeld en percelen werden verkocht. Hierdoor ontstonden geleidelijk akkers, aangeplante bossen en nieuwe landschapsvormen. In deze les onderzoek je hoe het gebied eruitzag in verschillende perioden en hoe mensen het landschap hebben beïnvloed.

Deel A – Situatieschets vóór de Franse tijd (1750–1790)

Lees het stuk uit het venster over de Meinweg vóór 1794.

Opdracht:

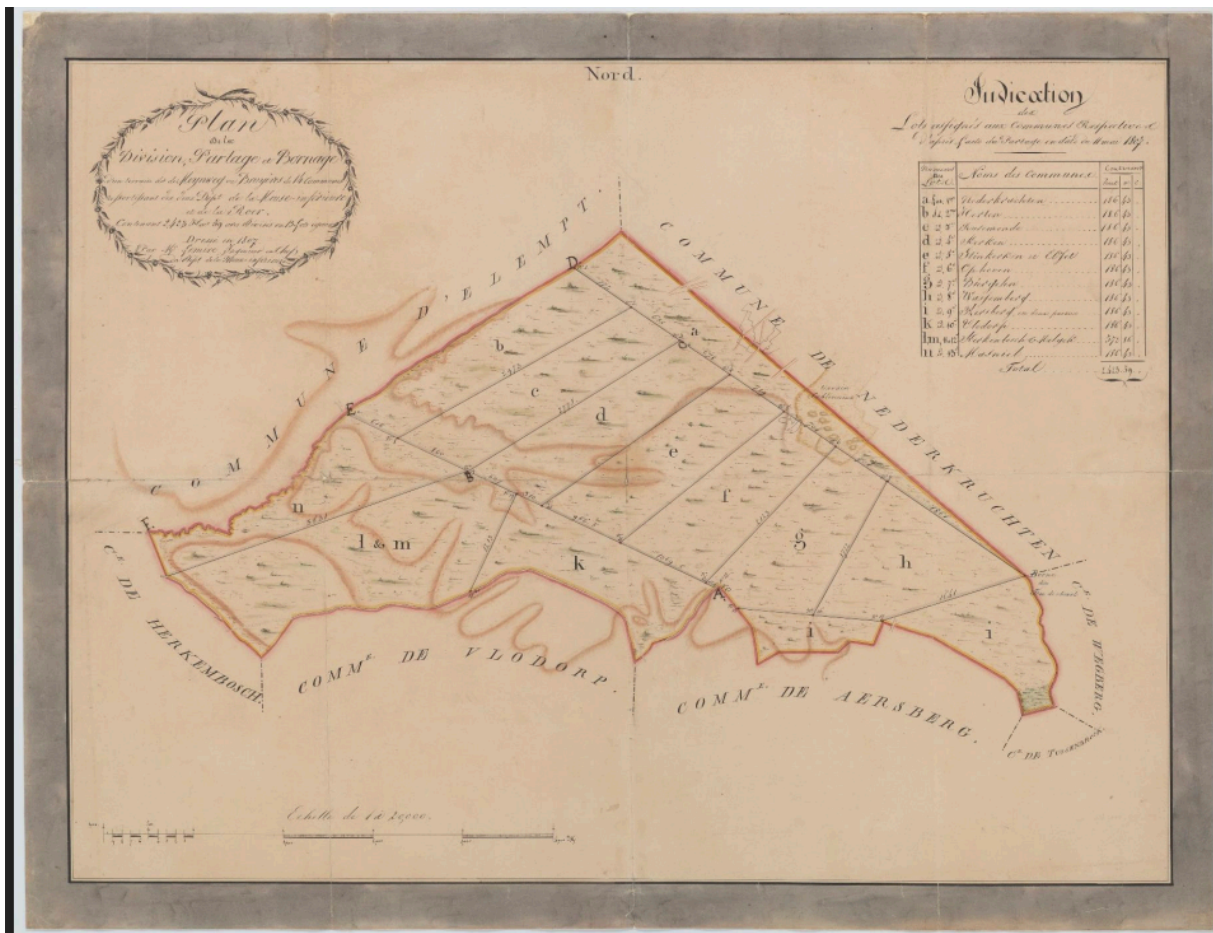
Maak een **eenvoudige situatieschets** van hoe de Meinweg er volgens de tekst ongeveer uitzag vóór de Franse tijd.

Je schets bevat minimaal:

1. grote vlakken heide
2. kleine groepjes bomen
3. schapen of vee op de heide
4. een paar paden
5. de omliggende dorpen (of stipjes)
6. de beekdalen aan de randen (Roer, Swalm of Bosbeek)
7. een pijltje of markering dat het gebied door 14 dorpen samen werd gebruikt

Ruimte voor tekening:

Deel B – Bekijk de kaart van de opdeling door de Fransen (na 1794)

Kaart van het in 1807 voorgestelde verdelingsplan van de Meinweg. RAL, Provinciaal archief, inv.nr. 3473, verbaal GS. 8 april 1825. Foto: Rijksarchief in Limburg HL Mordang.

Beantwoord de vragen:

1. Wat valt je het meest op aan de kaart van de Franse opdeling?

2. Hoe kun je aan de kaart zien dat het gebied niet meer “van iedereen samen” was?

3. Waarom denk je dat de Fransen het gebied in gelijke stukken wilden verdelen?

4. Wat betekent deze verdeling voor de boeren die daar vroeger samen schapen lieten grazen?

5. Kijk naar je eigen situatieschets van vóór 1794. Noem twee verschillen tussen jouw tekening en de Franse kaart.

Deel C - Korte vergelijking

Wat denk jij: werd het gebied makkelijker of juist moeilijker te gebruiken voor de kleine boeren na de opdeling? Leg uit met een voorbeeld.

Eindvraag

Is de Meinweg volgens jou vooral een natuurgebied of vooral een cultuurlandschap (door mensen gemaakt)? Licht je antwoord toe.
